

سخنی در باره قطعنامه دومین کنگره تحقیقات ایرانی

ادیب طوسی

قطعنامه دومین کنگره تحقیقات ایرانی که از یازدهم تا شانزدهم شهریور ۱۳۵۰ در مشهد تشکیل شده بود شرف صدور یافت . آنچه در این قطعنامه جلب توجه میکند سستی و نارسائی عبارات و غلط املائی و انشائی است که حاکی از بی ذوقی و کم سوادی نویسنده آن میباشد . برای نمونه بذکر یکی دو مثال میپردازیم . مثلاً این جمله « . . . دومین کنگره تحقیقات ایرانی در دانشگاه مشهد و باهتمام دانشکده ادبیات و علوم انسانی تشکیل شد . . . »

در عبارت فوق جمله « باهتمام دانشکده ادبیات » را که قید است به « دانشگاه مشهد » که مفعول بواسطه میباشد عطف کرده و این غلط است و باید عبارت باینصورت می بود « دومین کنگره تحقیقات ایرانی باهتمام دانشکده ادبیات و علوم انسانی در دانشگاه مشهد تشکیل شد »

و باز در دنبال آن قدری پائین ترمینوسد : « از این گروه چهارتن

محققان خارجی بودند و نیز جمعی دانشجویان دوره‌های فوق‌لیسانس و دکتری در شعبه‌های دهگانه کنگره بر روی هم ۹۲ خطابه قرائت شد. این جمله هم جمله نارسا و درهم است.

باید مینوشت از این گروه چهارتن محققان خارجی و جمعی از دانشجویان دوره‌های فوق لیسانس و دکتری بودند و روی هم ۹۲ خطابه قرائت شد.
در قسمتهای دیگر قطعنامه نیز عبارات بر همین منوال است و ما بهمین دو نمونه اکتفا میکنیم.

و اما غلط‌املائی آوردن کلمه بر گزار بجای برگزار در چند مورد است و از آن جمله عبارت زیر:

«از یازدهم تا شانزدهم شهریور ماه ۱۳۵۰ مقارن بادو هزار و پانصدمین سال بنیان گذاری شاهنشاهی ایران جلسات بحث علمی و ایراد خطابه بر گزار گردید»

جلسه نهادنی نیست که آنر بگذارند بلکه انجام دادنی است و باید برگزار شود.

البته اشتباه در مورد استعمال «بر گزار» یا «بر گزار» زیاد پیش می‌آید اما نه از ناحیه يك استاد دانشکده ادبیات که موظف است اشتباه دیگران را رفع کند. همین ایراد در مورد عبارت قطعنامه نیز وارد است بفا بر این بنظر میرسد بهتر است در این قبیل موارد آقایانی که کنگره راه می‌اندازند موقع نوشتن قطعنامه قدری بیشتر دقت کنند تا دچار اشتباه و لغزش نشوند و اگر خود قادر باینکار نیستند لااقل از اهل فن کمک بگیرند.

مطلب دیگر اینکه مواده گانه قطعنامه اصلا ارتباطی به مسائل مربوط به تحقیقات ایرانی ندارد.

مثلاً ذکر اینکه: «در مورد برخی از تصمیمات نخستین کنگره تحقیقات ایرانی که هنوز صورت عمل بخود نگرفته است اقدام شود» یا «صدی ده از حق عضویت اعضای کنگره در اختیار دبیرخانه ثابت قرار گیرد...» یا «همکاری کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران که امور دبیرخانه ثابت را بر عهده دارد موجب تشکر است»

اصلا در قطعنامه لازم نبوده است. معلوم میشود مسئولان و اداره کنندگان کنگره و طراحان اصلی آن هیچ توجهی به مسئولیت خطیر فرهنگی که بهمه گرفته بوده اند نداشته و کار را به مسامحه و سهل انگاری گذرانده اند.

امید است در کنگره های آینده این وضع تکرار نشود و موجباتی فراهم آید که بهره معنوی از اینگونه اجتماعات بدست آید.

اکنون برای اینکه خواننده گان مجله و حیداز شاهکاری که بنام قطعنامه دومین کنگره تحقیقات ایرانی نامیده شده اطلاعی بیشتر بیابند متن قطعنامه نیز در ذیل نقل میشود:

قطعنامه دومین کنگره تحقیقات ایرانی

به لطف خداوند بزرگو و بموجب امر شاهنشاه آریامهر دومین کنگره تحقیقات ایرانی در دانشگاه مشهد و باهتمام دانشکده ادبیات و علوم انسانی تشکیل شد و از یازدهم شهریور ماه ۱۳۵۰ مقارن با دو هزار و پانصدمین سال بنیان گذاری شاهنشاهی ایران جلسات بحث علمی و ایراد خطابه برگزار گردید.

در این کنگره که ده شعبه داشت ۱۳۵ تن از محققان عصویت داشتند. از این گروه چهارتن محققان خارجی بودند و نیز جمعی از دانشجویان دوره های فوق لیسانس و دکتری در شعبه های دهگانه کنگره بر روی هم ۹۲ خطابه قرائت شد.

در هر یک از شعبه ها علاوه بر اعضای رسمی جمعی از علاقه مندان و دانشجویان نیز حضور یافتند.

اینک که برنامه دومین کنگره تحقیقات ایرانی انجام پذیرفته است تصمیمات و پیشنهادهای کمیته منتخب کنگره که بتصویب کنگره نیز رسیده است بشرح زیر اعلام می شود:

۱- پیامهای تشویق آمیز دفتر فرهنگی وزارت دربار شاهنشاهی، دانشگاههای تهران، تبریز، پهلوی، جندی شاپور و بنیاد فرهنگ ایران موجب امتنان دومین کنگره تحقیقات ایرانی است.

۲- در گذشت دو استاد محقق گران قدر شادروانان دکتر علی اکبر فیاض و دکتر محمد معین با تأثر فراوان در دومین کنگره تحقیقات ایرانی تلقی گردید .

۳- اقدام به انتشار مجموعه مقالاتی تحقیقی بمناسبت پنجاهمین سال خدمات علمی و بمنظور تجلیل از مقام استاد علامه مجتبی مینوی موجب خوشوقتی اعضای کنگره است .

۴- اقدام دانشگاههای تهران و مشهد در انتشار آثاری به یاد گاردومین کنگره تحقیقات ایرانی و همچنین همکاری کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران که امور دبیرخانه ثابت را برعهده دارد موجب تشکر است .

۵- توصیه می شود مجموعه خطابه های دومین کنگره تحقیقات ایرانی طبع و نشر شود .

۶- توصیه می شود که در کنگره های آینده نیز علاوه بر شعب مختلف کنگره در کنار جلسه های آنها مجموعه های اختصاصی در موضوعات معین تشکیل شود تا متخصصان خطابه هایی در آن مباحث عرضه کنند .

۷- تصویب می شود پس از این صدی ده از حق عضویت پرداخت شده اعضای کنگره برای مخارج دفتری در اختیار دبیرخانه ثابت قرار گیرد .

۸- توصیه می شود که در مورد برخی از تصمیمات نخستین کنگره تحقیقات ایرانی . که هنوز صورت عمل بخود نگرفته است اقدام شود .

۹- دعوت جناب آقای دکتر پرویز نائل خانلری به عنوان دبیر کل و مدیر عامل بنیاد فرهنگ ایران که سومین کنگره تحقیقات ایرانی در تهران و بتوسط بنیاد مزبور از یازدهم تا شانزدهم شهریور ماه ۱۳۵۱ تشکیل گردد باامتنان پذیرفته می شود .

کمیته مرکزی و دبیرخانه ثابت مأموریت دارد که در بر گذاری کنگره آینده با بنیاد فرهنگ ایران همکاری نماید .

۱۰- بمنظور فراهم کردن وسایل انعقاد سومین کنگره تحقیقات ایرانی، کمیته مرکزی . تشکیل می شود .